

ERDELYI  
MAGYAR  
I. FVF. 184. SZAM.  
ARA 1 LEJ  
Szombat SEPTEMBER 24  
14

SZERKESZTŐSEG ES KIADÓHIVATAL  
Str Avram Jancu (volt Kossuth Lajos út) 10

Független politikai napilap  
Megjelenik minden reggel

TELEFON 3-80  
SZERKESZTŐSÉGI ORAK D. U. 6-TOL ESTE 11-IG

## Nyilatkozik a lemondott magyar miniszterelnök

### Halálragázott a vonat egy pályaőrt Biharpüspöki közelében

## Junian-Argetoianu kabinetéről beszélnek Bukarestben

### Viharok a konverzió körül

(Bukarest) Az egész ország lázasan várja a döntést a moratoriumjavaslat körüli — táncban. Tegnap még a legkomolyabb politikai körökben is a gazdamoratorium teljes visszavonásáról beszéltek, azonban a kormánynak tekintettel kell lennie bizonyos személyi érzékenységekre is és ezért az utolsó pillanatban úgy formálódott a helyzet, hogy a kormány leveszi a parlament napirendjéről a javaslatot, azonban nem akasztja meg a tárgyalásokat a szenátus és kamara egyesített bizottságában, hogy ezalatt is időt nyerjen a kibontakozás megfelelő kialakítására.

A kormánypártban most három áramlat véleményével kell a kormánynak számolnia: Az egyik a Mironescu körül kialakult csoport elfogása, amelyet bizonyos mértékig Maniu is támogat, noha

*Maniu nem ragaszkodik mereven a gazdamoratorium javaslat jelenlegi formájához.*

A másik csoport a Vlad Aurélé, mely főleg a nagyipar és a bankörök szempontjait akarja érvényre juttatni. A harmadik csoport Ju-

niané, amely demokratikus szempontból — igyekszik a konverzió kérdését megoldásra juttatni olyan értelemben, hogy

*tulmegy Argetoianu javaslatának elvi alapzatán és a moratóriumot a városi lakosságra is ki szeretné terjeszteni.*

A legszámottevőbb bukaresti körökben ma egy Junian, Lupu, Goga, Bratianu Gheorghe és Argetoianu összetételű koalíciós kormány lehetőségével számolnak, amelynek — legközelebbi célja a lej devalorizálásának keresztültvitelére volna. Valószínű azonban, hogy erre csak az ősz folyamán kerülhet sor, — amely megoldás a jelenlegi kormányra is kedvező volna egyrészt azért, mert október végén a Vaida kormány maradhatna a helyén, másrészt időt adna a helyzet kiérésére a külfölddel szemben is.

Mint az elmondottokból is látszik, még mindig Argetoianu javaslata a konverziós remények tulajdonképpeni alapja. Junian nem akarna mást, mint Argetoianu javaslatát terjesztené tovább mint a legvalószínűbb kategóriákra.

### Ellentétek a szőlő törvényjavaslatok körül

(Bukarest) A kamara tegnap délutáni ülésén a szőlőtörvényjavaslatokat tárgyalák. A törvényjavaslat körül ellentétek merül-

tek fel a regáti és erdélyi szőlőtermelők között, amelyeket eddig nem sikerült eloszlatni.

### Osszehívták a nemzeti-parasztpárt országos kongresszusát

(Bukarest) A nemzeti parasztpárt végrehajtóbizottsága, tegnap Maniu Gyula elnökével elhatározta, hogy a párt országos

kongresszusát november 20 és 21-ére hívja össze a fővárosba.

### Inflációt követelt egy többségi képviselő a parlamentben

Bukarestből jelentik: A kamara csütörtök délelőtti ülésén dr Pop Romulus többségi képviselő tiltakozott a túlságosan magas igazságszolgáltatási bélyegilletékek ellen. Az igazságszolgáltatás ilyen megdrágítása antiszociális.

Munteanu Victor (többségi) Revalorizációt és restabilizációt követel. A rémitően súlyos gazdaság) helyzet csak így lehetne megmenteni.

Ma már a helyzet teljesen tarthatatlan és csak a legerélyesebb intézkedések menthetik meg a helyzetet.

### Papen és a német insecakció

Von Papen kancellár tegnap este 7 órakor „Segíteni akarunk” címmel előadást tartott a berlini rádióban, amelyet az összes németországi leadók közvetítettek. Von Papen előadása bevezető akkordja a németországi téli segélyzési akciónak.

### Oktober 3-án kezdik meg a nyugdíjhátralékok kifizetését

(Bukarest) Tegnap a köztisztviselők és nyugdíjasok népes küldöttsége megjelent Crisan alminiszter előtt, hogy a hátralékos nyugdíjak és fizetések ügyét reklamálja. Crisan alminiszter megígérte a küldöttségnek, hogy október 3-án az egész országban megkezdik a hátralékos nyugdíjakat és fizetéseket olyképpen, hogy azok, akik májusi, illetve júniusi járandóságait felét már megkapták azok most a másik felét kapják meg. Crisan kijelentette, hogy az 1933 évre szóló költségvetést a nyugdíjak egységesítése szellemében készíti elő.

### Időjárás

Változóan felhős, hűvös idő, erősebb esti lehűléssel.



# Csak a jövő héten kezdi meg Horthy kormányzó a kihallgatásokat

a magyar kormányválság ügyében

## Miért mondott le gróf Károlyi?

Budapestről jelentik: Gróf Károlyi Gyula és kormánya lemondásával már megindultak a kombinációk az új magyar miniszterelnök és a kabinet új tagjainak személyére nézve. Erős pártja van annak az elgondolásnak, amely Puky Endrét, a képviselőház alelnökét állította előtérbe a miniszterelnöki pozícióra. A képviselők egy része annak a felfogásnak adott kifejezést, hogy gróf Károlyi Walkó Lajost, vagy Gömöös Gyulát, ajánlja utódjául. Emlegetik még Keresztes-Fischer Ferencet, valamint gróf Klebelsberg Kunót is miniszterelnököknek.

A lemondott magyar kormány miniszterei közül feltétlenül távoznak Kenéz Béla, Karafiát Jenő, Purgly Emil, és báró Korányi Frigyes miniszterek. Nem tudják, hogy mavad-e Zsitvay Tibor.

Egységes párti körökben Marschall Ferenc képviselőt kombinálják földművelésügyi miniszternek. Új kultuszminiszternek Korniss Gyulát emlegetik. Kereskedelmi miniszternek a legszívesebben Biró Pált szeretnék. Biró Pál inkább a pénzügyi tárca élén tudná képességeit érvényesíteni.

A pénzügyi tárca betöltése okoz a legtöbb gondot. Az egységes pártban Kállay Tibort kívánják pénzügyminiszternek. Amennyiben Zsitvay is véglegesen távozik, akkor igazságügyminiszter Váry Albert, vagy Fábinyi Tihamér lesz. Külügyminiszternek gróf

Bethlen Istvánt szeretnék megnyerni. A belügy és a honvédelmi tárcaiban nem lesz változás.

Budapestről jelentik: Horthy kormányzó hétfőn fogadja Almásy Lászlót, a magyar képviselőház elnökét, kedd délelőtt Puki Endrét, a képviselőház alelnökét, szerdán pedig Czetter Jenő alelnököt.

Báró Wlaszics Gyula, a felsőház elnöke még nem kapott meghívót. A magyar kormányválság megoldása tehát még egy hétig is elhúzódhatik.

Gróf Károlyi Gyula hosszabb nyilatkozatot adott az Estnek. Kijelentette, hogy az egységes párt bizalmatlansága oly mértékben nyilvánult meg iránta, hogy lemondása evidens volt. Nem mehetett volna el októberben a reparációs, decemberben a világgazdasági konferenciára, ha úgy érzi, hogy senki sem áll a háta mögött. A koncentrációs kormány gondolata szép, megvalósítani azonban nem lehet. Ő senkit sem ajánl utódjául, a parlamentet azonban

*nem napollják el hat hónapra, mert a mai körülmények között a választást nem tartaná alkalmasnak.*

Gróf Bethlen István tegnap délelőtt Lillafüredről Budapestre érkezett és autóján egyenesen Gödöllőre ment a kormányzóhoz.

## Ghandi éhségsztrájkja alatt is rokkája mellett ül

Londonból jelentik: A Reuter ügynökség Bombayból érkezett hírek szerint közli, hogy az éhségsztrájkot folytató Gandhi a megszokott rendes életmódját folytatja. Az imáját rendszeresen végzi és a rokkája mellett ül. Gandhi egy nagyobb magánzárkát kapott a fogházban, ahol az indiai nacionalisták és az elnyomott népek vezéreivel tárgyal.

Gandhi igen beteg és gyenge. A nacionalista vezérek tanácskozást folytatnak a megfenyegetett, ugynevezett érintetlen csoportok főnökeivel, hogy Gandhi életét megmentésük és egészségének nagyobb megrázkódásától megóvják.

Gandhi cellájában látogatókat fogad.

## A velszi herceg Kopenhágába repült

(London) A welsi herceg tegnap, a Herakles nevű óriás repülőgépen Kopenhágába repült, ahol ma megnyitja az angol ipari kiállítást.

## Elsimult a Habsburg Antal körüli diplomáciai affér

Bukarestből jelentik: Sinajában a román király kastélyában Károly király előtt megjelent Massarik Jan csehoszlovák követ, aki a román királyi családnak Habsburg Antal főherceg Csehoszlovákiából történt kiutasítása miatt teljes elégtételt adott.

A csehoszlovák követ kijelentette a király előtt, hogy Habsburg Antal főherceg kiutasítása egyes alárendelt hivatalos közegek tulbuzgósága miatt történt és Csehoszlovákia ezt az eljárást sajnálatosnak és helytelennek tartja. A követ egyben megkérte Károly román királyt, hogy sajnálatának kifejezését tolmácsolja Mária román anyakirálynő előtt aki Habsburg Antal főherceg kiutasítása után szintén elhagyta Csehoszlovákiát. Amint iskirály hugának Ileana hercegnőnek a férje, meretes, Habsburg Antal főherceg a román és nemrégiben anyósával Mária román anyakirálynéval repülőgépen megérkezett egy csehoszlovák fürdőhelyre, ahonnan azonban kiutasították, mire a román királyné is elhagyta Csehoszlovákia területét.

## Tévedésből meggyilkoltak egy román embert szófiában

(Szófia) Tegnap este ismeretlen tettesek egyonlották Voinescu román származású tisztviselőt, a Slavia sportklub elnökét. Voinescut abban a pillanatban lötték agyon, amikor a sportklub helyiségét elhagyta. Azt hiszik, hogy Voinescut macedon összeesküvők tévedésből lötték agyon egy bolgár helyett. A gyilkosok elmenekültek.

## Árviz borította Páris utcáit

(Páris) Az éjszaka Páris egyik kertületében a vízvezetéki hálózat főcsöve felszakadt és pillanatok alatt felszakította az uccakövezetét. A víz hatalmas sugárban tört elő és hamarosan az egész környéket árviz borította. A víz behatolt a földalatti vasut alagútjába és teljesen megakasztotta a közlekedést. A hálózat elzárása után egy órával tudták csak a víz alatt levő uccákat a forgalomnak átadni.

## Strausz Richárd Budapesten

(Budapest) Strausz Richárd, a világhírű zeneszerző, aki ezidőszelint ausztriai börtökön tartózkodik, értesítette a magyar királyi opeaház igazgatóját, hogy Egyiptom Heléna című operájának utolsó próbáin személyesen vesz részt. A kitűnő karnagy hamarosan operát is dirigálni fog a magyar királyi operaházban.

# Leleplezik Matuska hipnotizőrlét, a titokzatos Leót

## Már a haditogolytáborban hipnotizálta Matuskát

(Bécs) Az osztrák fővárosban általános szenzációt keltett az a levél, amelyet egy magát teljes névvel aláíró duisburgi kereskedő intézett Matuska Szilveszter feleségéhez. A levélben, amely alkalmas arra, hogy Matuska Szilveszter borzalmas cselekedeteit új megvilágításba helyezze, sőt ha a közlésnek a hatóságok hitelt adnak, lehetővé teszi a vasúti merénylet büntígyének revízióját, többek között a következőket írja a német kereskedő:

— Azt hiszem, hogy olyan felfedezésre jutottam, amellyel szolgálatot tudok önnek tenni. Amikor a Matuska perről szóló lap tudósításokat olvastam, úgy rémlett nekem, mintha már valahol halottam volna Matuska Szilveszter nevét. Sokáig tépelődtem ezen, de hiába. Egyszer aztán azt olvastam, hogy Matuska valami Leó nevű szellemről beszélt a főtárgyaláson és azt mondotta, hogy ez a szellem vitte rá borzalmas bűncselekményeire. Amikor azután a Schlesinger nevet is olvastam, egyszerre eszembe jutott, egy évekkel ezelőtt átélt eset.

— Az orosz hadifogság idején történt, amikor az osztrák hadifoglyok tábora közvetlenül mellettünk volt. A táborban volt egy Schlesinger Leó nevű hadifogoly, akinek példátlan hipnotizáló tehetsége a legnagyobb felháborítást keltette és hihetetlen teljesítményeket meséltek róla. Egy este néhány barátommal átmentünk az osztrákok fogolytáborába, hogy megnézzük a hipnotizőrt. Meg is találtuk és ekkor a következő jelenetnek voltunk szemtanúi:

A hipnotizőr dühösen vitatkozott egy médiummal, aki nem akarta, hogy transzba ejtsék. Amikor Schlesinger egyre erősebben próbálta kapacitálni, dühösen rákiáltott:

— *Nem akarom, hogy hipnotizálj, nem akarom, hogy olyasmi történjék velem, mint Matuska Szilveszterrel, akit teljesen hatálmadba kerítettél és akiből valóságban bolondot csináltál.*

— Most rájöttem, — folytatja a levélíró, hogy innen ismerem a Matuska nevet és most már minden teljesen világos előttem. Később megtudtam, hogy Schlesinger Leó az egész fogolytáborban dicsekedett azzal, hogy Matuskát teljesen a hatalmában tartja.

Erről a hipnotizőről egyébként is szörnyű dolgokat halottam. Egyszer hipnotizált egy cigányt és arra kényszerítette, hogy fojtsa meg egy török őrmestert. Schlesinger később megszökött a börtönből. Ugy tudom, hogy lelkiismeretét az említettek kivül még sok egyéb bűn is terhelte.

— Nagyságos Asszonyom! — fejezte be levelét a duisburgi kereskedő — remélem, hogy ezzel a közléssel kezébe adom férje szörnyű rejtélyének kulcsát. Használja fel úgy, ahogyan akarja. Rendelkezésére állok akár mint tanu és remélem, hogy bajtársaim között is lesznek olyanok, akik igazolni fogják állításomat!

## Még mindig a konverzió

(Bukarest) A nemzeti parasztpárt csütörtök délelőtt újabb ülést tartott, amely igen heves atmoszférában zajlott le. A konverzió tárgyát, de határozat nem iött létre



# Nagy ünnepséggel fogadják a pesti filléres vonatot Aradon és Temesváron

A hatóságok fejei a fogadtatáson

(Arad) Tegnap délutánra érkezett meg Aradra, az Est filléres gyorsvonata. A pályaudvaron hatalmas tömeg, az aradi háziezred zenekara és a hatóságok vezetői fogadták az utasokat. A város nevében Botioc Elek polgármester, a megye részéről Popa M. János

alispán üdvözölték a filléres utasait, akiknek nevében Pajzs Ödön szerkesztő válaszolt.

Temesvárt hasonló lelkes fogadtatás zajlott le. Itt Gredinariu kultúrtaácsos üdvözölte a vonat utasait.

## Halálra gázolt a vonat Biharpüspökinél egy pályaoőrt

Tehénkéjét akarta megmenteni és a maga életét áldozta fel Mudura János

(Nagyvárad) Sulyos vonatgázolás történt csütörtök este a biarpüspöki pályatesten, a Püspökin túl levő első őrháznál. A 431 számú őrháznál teljesített szolgálatot Mudura Joan pályaoőr. Mudurának volt egy borja, amely vasárnap a sinek közé tévedt.

A pályaoőr le akarta kergetni a sinekről a borjút és nem vette észre, hogy közeledik az érmihályfalvai személyvonat. Az utolsó

percben akart félreugrani, azonban már késő volt.

A mozdony elütötte a szerencsétlen embert, aki sulyos külső és belső sérüléseket szenvedett.

Vérző tagokkal a vonat postakocsijára rakták és beszállították a biharmegyei közpórházba. Állapota azonban teljesen reménytelennek látszik és az orvosi beavatkozás is hiábavaló volt.

## Agyonlőtt egy román granicsár három bolgár csempészt

Véres incidens a Dunán

(Bukarest) A bolgár-román határon Giurgiu közelében véres dráma játszódott le. A paton őrtálló granicsárnak feltűnt egy csónak, amelyben három személy ült és Ruscuc felől közeledett a Dunán Slobozia felé. A granicsárok csempésznek nézték őket és partraszállást vezényelt. A csónak nem en-

gedelmeskedett, mire a granicsár rájuk lőtt. A csónak egyik utasa meghalt, a másik kettő sulyosan megsebesült.

A bolgár hatóságok szigorú vizsgálat elrendelését kérték. A román hatóságok megállapították, hogy a granicsárok jogosan használták fegyverüket.

## Meghalt Szmrecsányi György volt magyar képviselő

Egy érdekes politikai portré

(Budapest) A magyar politikai életnek gyászja van. Eltűnt a közéletből egy érdekes figura, a békeidők, a háborús esztendő és háborút követő forradalmak, ellenforradalmak állandó, hangos szereplője.

A budapesti Szent János kórházban, tegnap délelőtt 56 éves korában meghalt — Szmrecsányi György, volt képviselő és kormánybiztos. Szmrecsányi húzamosabb idő óta betegeskedett, tegnap beszállították a kórházba, ahol Winternitz tanár műtétet hajtott végre rajta.

Halálát kiterjedt rokonsága gyászolja.

Szmrecsányi Györgyöt 1905-ben néppárti programmal Alsókubin küldte a magyar képviselőházba. A daliás külsejű, ifjú Szmrecsányi klerikális nevelésben részesült, nagybátyja Szmrecsányi Lajos egri érsek volt a politikai protektora. A koalíciós éra bukása után, Tisza István ellen egyesült ellenzéknek a legharciasabb tagja volt. Az emlékezetes képviselőházi verekedések alkalmával, amikor rendőrök cipelték ki az ellenzéki képviselőket az ülésterületről, Szmrecsányi oroszlan bátorsággal küzdött a rendőrök ellen.

A háborús Wekerle kabinet, Pozsony — kormányzóivá nevezte ki Szmrecsányi Gy.

aki főleg az Ausztria felé folyó élelmiszer-csempészt törte le.

A Károlyi forradalom vége felé Bécsbe emigrált és a magyarországi kommunál alatt aktiv vezetője volt a bécsi ellenforradalmi komiténak. Nevezetesen szerepe volt a bankgassei milliók körül, ami miatt több párbaja és pere is volt. Pár év előtt Bukarest uccáin tűnt fel szálaskalakja. Senki sem tudta, mit keres a román fővárosban, az akkori Mironescu parlament folyosóin gyakran megjelent, politikusokkal tárgyalt, sőt kihallgatáson jelent meg II. Károly király előtt is.

Életének utolsó esztendeiben kizárólag üzletekkel foglalkozott és az egykor harcos politikus elcsendesedett.

**Veszek  
ócska ólmot**

Cim a kiadóban

## A hóhér halála

(London) Elis nyugalmazott hóhér öngyilkos lett. 23 évig volt hóhérra Angliának. Csak nemrégiben kérte nyugdíjazását és azóta Rochdealban élt csendes visszavonultságban. Többször panaszkodott hozzátartozóinak, hogy utolsó hivatalos működése óta álmatlanságban szenved. Egy halálraítélt — asszonyt végzett ki s olyan lelki megrázkódtatásokon ment keresztül, hogy éjszakánként rémlátások gyöttrik. Egyszer már öngyilkos akarattal lenni, felakasztotta magát, de idejében levágták a kötélről. Bucsulevelében megírta, hogy a rémképek elől menekül a halálba.

## Ifjú magyar színészek jutalmazása

(Budapest) A magyar főváros minden évben 1000 pengős jutalommal tünteti ki a fiatal színészgeneráció tehetséges tagjait. Az idei díjak kiosztása felett tegnap délben történt meg a döntés. A bizottság szavazás útján a következőket részesítette a jutalomban: Pártos Erzsi, a Vigaszínház, Dóry Kató, Nemzeti Színház, Apáthy István, Magyar Színház és Gonda József az Új Színház tagjait.

## Novembar 12-én tárgyalják a pesti összeesküvők perét

(Budapest) A polgári ügyészség most készült el vádiratával a Vannay féle összeesküvés polgári vádlottai ügyében. Az ügyész lázadásra való szövetkezés vádját emelte — Raad Árpád ellen és a főtárgyalást november 12-re tűzte ki.

## Szeptember 20-ától kezdve fizetik a tisztviselőket

(Bukarest) A pénzügyminiszter rendeletet bocsájtott ki, amelyben elrendeli a személyi fizetéseknek a folyósítását szeptember 20-ától kezdve október elsejéig. Ezen idő alatt a dologi fizetések kiutalása szünetel.

## Általános péksztrájk Bukarestben

(Bukarest) A bukaresti pékek három napja részleges sztrájkot folytatnak, a kenyérrak felemelése érdekében. Miután a sztrájk eddig nem vezetett eredményre, csütörtök estétől kezdve általános péksztrájkot kezdték.

## Herriot elutazott Genéből

Genéből jelentik: Herriot francia miniszterelnök Genéből még szerda este visszautazott Párisba és csak hétfőn érkezik vissza Genibe a Népszövetség közgyűlésének megnyitó ülésére. Általános meglepetést keltett genfi körökben, Herriot gyors elutazása, — mert így is elmaradtak azok a tanácskozások, amelyeket báró Neurath német külügyminiszterrel kellett volna folytatni. Azt beszélik, hogy Herriot csak azért jött Genfbe, hogy sir John angol külügyminiszterrel — együtt utazhassék és az uton megbeszélést folytatott sir John Simonnal a Németországgal szemben követendő magatartásról.

Genéből jelentik: A leszerelési konferencia elnökségi ülése Németország távolmaradása miatt igen nyomott hangulatban folyik. Egyik párisi lap genfi tudósítója szerint Németország távolmaradása hasztalanul teszt minden munkát.

Beavatott körök úgy tudják, hogy báró Neurath német és sir John Simon angol külügyminiszter szombaton Genfben eszmecsereit fognak folytatni és akkor fordulat következhet be Németország ügyében.

Londonból jelentik: A Times vezércikket ír a fegyverkezés egyenjogúságáról és előbb világosan nyilatkozzák ki, hogy erkölcsöt követeli, hogy a többi hatalmak minnélési kötelességeiket Németországgal szemben beváltják.



# Szökést kísérelt meg cellájából a halálraítélt belgrádi kéjgyilkos

## Szardíniás dobozokból készített ráspolyt

(Belgrád) Mint már beszámoltunk róla, Belgrádban néhány nap előtt halálra ítélték Hinzmán Andrást volt temesvári asztalossegédet, aki a tavasszal egy hét esztendőskislányt gyilkolt meg.

Hinzmán arra kérte örét néhány nap előtt, hogy vásároljon számára egy doboz szardíniát. A halálra ítéltnek kívánságát teljesítették. Hinzmán a szardíniás kulcsból a

doboz pléhreszeivel való bekarcolás után ráspolyt készített, amellyel át akarta fűrészelni cellája rácsát, hogy kiszökhesse. Az ő azonban figyelmes lett a gyilkos viselkedésére és megmozgatta. Ez alkalommal megtalálta nála a ráspolyt és egy levelet, amelyben egyik nőismreőst értesíti, hogy szökésre készül. Hinzmánt erős bilincsekbe verve magánzárkába csukták.

## Bányászok segítségével folytatják ma a nagyváradi beomlott szőlőpince halottjának kiásását

A tűzoltóknak abba kellett hagyniuk az életveszélyes ásatást

## Törökök korabeli alagutban lelte halálát a szőlőtolvaj

Megrendítő szerencsétlenség történt csütörtökön hajnalban a Borsi szőlőpincéjében, amelynek egy 19 éves piaci árus lett az áldozata. Hajnali fél 3 órakor Moldován Viktor vincellér ellenőrző utat tett a szőlőben és észrevette, hogy három fiatalember dézsmálja a tökéket. Elfogta a szőlőtolvajokat, Koncz József 19 éves piaci árus, Bonis László 24 éves és Szolga Imre 18 éves napszámok személyében, akiket azután a szőlőpincéjébe vitt le.

*A pince tulajdonképpen egy alagutnak a kezdete, amely még a török időkbeli származik és levezet egészen a Körösig.*

A pincerész fagerítéssel volt elválasztva a beomlott alagutrészről.

Az elfogott fiatalembereket a vincellér bezárta az alagut felé eső részbe azzal a szándékkal, hogy a reggeli órákban átadja őket a kerülőnek.

A pincében Bokis és Szolga letelepedtek a földre, de Koncz sehogyan sem akart beletnyugodni, hogy az alagut felé eső részen egy nagyobb szabad nyílás van, hozzákezdett a földréteg kiválásához és így akart a fogságból kiszabadulni.

*Munkája közben hirtelen a földréteg megmozdult és nagy robajjal beomlott az alagutnak az oldala és a föld maga alá temette Koncz Józsefet.*

Társai, amikor a földbeomlás megkezdődött,

*megragadták a lábait és így akarták kihúzni a földrétegek alól, azonban nagy gyorsasággal újabb földtömeg zúdult Konczra és hasztalan volt minden fáradozás.*

A robajra figyelmes lett Moldován Viktor vincellér, aki amint a borzalmas eseményt látta, azonnal értesítette a mentőket, akik kivonultak, de segíteni nem tudtak.

Bokis és Szolga az izgalomtól annyira rosszul lettek, hogy a mentők őket a kórházba szállították.

A rendőrség részéről Cherebetiu komisszár és Varconi detektív mentek ki a kora reggeli órákban a helyszínre és előállították Moldován Viktort, aki ellen gondatlanságból elkövetett emberölés címén indult meg az eljárás, mert nem volt joga a fiatalembereket elzárni és így közvetlenül felelősség terhelt Koncz József tragikus halála miatt.

A földomlástól eltemetett Koncz József holttestének a kiásását csütörtök reggel kezdték meg és

*igen nehéz, körülményes munkáról van szó, azért Savu mérnök irányítása mellett végzik a tűzoltók a kiásást, amely valószínűleg ma reggelig el fog tartani.*

A tűzoltók késő estig folytatták az ásatási munkákat, majd a munkákat félbe kellett hagyni, mert

*a további ásatások életveszélyesek lettek volna.*

Bányázmunkásokat hozatnak és ezek segítségével folytatják a munkákat.

## RADIOMŰSOR

PÉNTEK:

BUKAREST. 11: Gramofon. 12: Gramofon. 4: Jazz. 5: Jazz. 7.30: Vallásos és román dalok. 8.15: A karének folytatása.

BUDAPEST. 9.15: Az Allastalan zenészek szimfonikus zenekarának hangversenye. Vezényel Melles Béla. 12.05: A volt Városi Színház kamarakórusa ferikvartettjének hangversenye. 4: A munka és a munkás. Révész Béla előadása. 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: A rádió házikvintettjének hangversenye. 6: Gyorsíró tanfolyam. 6.30: aradi Farkas Sándor és cigányzenekarának zenéje. 7.30: Miert nehéz a nehéz zene. Márkus László előadása. 8: A francia opera mesterei. A Budapesti Hangverszenyzenekar hangversenye Lányi Viktor előadásával. Vezényel Unger Ernő. Közreműködik Aigner Márta, Sz. Zsögön Lenke, Gaál József és Tibor Zoltán. Utána körülbelül 9.50: Időjelzés, hírek, ioversegyeredmények, időjárásjelentés. Majd: Berend Endre szalon- és jazz-zenekarának, valamint Horváth Gyula cigányzenekarának hangversenye az Ostende-kavéből Kalmár Pál éneksszámaival. 10.15—11.30: A bécsi rádióállomás számára Magyar Imre és cigányzenekarának zenéje a Dunapalota-szállóból.

SZOMBAT

BUKAREST. 11: Gramofon. 12: Gramofon. 4: Sibiceanu-zenekar. 5.10: Sibiceanu-zenekar. 6.40: Gramofon. 7: Schrammelzene. 7.45: Rádiózene: Román zene.

BUDAPEST 9.15: Gramofonhangverseny. 12.05: Hangverseny. Közreműködik Hidy-Gyulai Mária (hegedű) és Székely Erzsébet (ének), Zongoran kísér Pogár Tibor. 4: Gyermekjátsszóóra. 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: A Magyar Cserkészszövetség műsoros délutánja. Az előadást rendezzi dr. Kosch Béla. 5.30: Bónyi Adorján előadása. 6: A Magyarság dalegyesület hangversenye. 6.45: Rádióamatörposta. 7.30: Sebeők Sári magyar nótákat énekel Kurina Simi és cigányzenekarának kíséretével. 8.45: Időjelzés, hírek, ioversegyeredmények. 9: A Budapesti Hangverszenyzenekar hangversenye. Vezényel Pogár Tibor. Utána körülbelül 10.20: Időjárásjelentés. Majd: A Mándits szalon- és jazz-zenekar hangversenye a New York kavéból.

## Felmentettek egy diószegi gazdája konverziós törvény alapján

Vida Gyula diószegi gazdálkodó ellen egy magánadósság fejében végrehajtást vezetett az elmúlt évben dr. Mandel nagyváradi ügyvéd. Ötszáz darab görög és kétszázötven sárgadinnyét foglalt le, Vida azonban a dinnyéket eladta.

Az ügyvéd feljelentésére sikkasztás (zár törés) címén indult eljárás Vida ellen. Tegnap tárgyalta az ügyet a nagyváradi törvényszék, a konverziós törvény alapján azonban amnesztiában részesítették a vádlottat.

Ez volt az első ítélet, amit Argetoianu konverziós törvénye alapján hozott a nagyváradi törvényszék.

## Dagad a tengerészeti panam

(Bukarest) A Lupta közli Rizeanu altengernagy nyilatkozatát, aki mintegy hatvan dosszárt tanulmányozott már át.

A kormány 140 milliót fordított tengeralattjárók rendelkezésére, itt azonban példátlan dolgok történtek. Az árlejtésen például részt vett két cég, az egyik 24, a másik 29 millióért vállalta a munkát. A drágább ajánlattevő később 40 millióra emelte igényét és mégis az ápta meg a megrendelést. Egy másik megrendelés alkalmával a Resica 4, a katonai arzenál 3 és fél, a Zedrolas cég 4 milliót kért. Később a Zed 8 millióra emelte az árat, mégis ők kapták meg a rendelést. 29 millióval károsították meg a kincstárt.

## MOZI

### Színház-mozgó heti műsora:

Csütörtök, péntek, szombat, vasárnap: Malek: SZERESD FELEBARATNODET A legkacagtatóbb új Malek hangosfilm.

### Filmpalace műsora:

Szombat d. u. 4. fél 8 és 10: MONTE CARLO BOMBÁZÁSA.

## Apróhirdetések

INTELLIGENS ügyes üzletszerzőt keresünk. Cim a kiadóban.

GYERMEKTELEN házmaster felvétetik kőműves, vagy szerelő munkához értők előnyben. Zöldfia ucca 21 ajtó 20.

TISZTESSÉGES, rendes embereket, jó keresettel felvesszünk úgy vidéken, mint helyben újságárusnak. Jelentkezni a kiadóhivatalban, Str. Avram Iancu 10.

MUNKÁSLÁNY felvétetik Szántó redőnygyárban, str. Marasesti 8. 67.

UJSÁGÁRUS gvereket fizetéssel felvessz Prop újságárus Mezey Mihály ucca sarok.

DEUTSCHES Kinderfraulein sucht Stellung für sofort. Angebote Tili Göckler, Clujstr. Grigorescu 44. 68.

## Terjessze

**és olvassa Erdély Biharmegye és Nagyvárad legolcsóbb napilapját, az**

**ERDELYI MAGYARSÁGOT**

Felelős szerkesztő

**Dr Zoltán Jenő**

PÁSZTOR-NYOMDA, ORADEA